

Kati Takala
13.1.2012

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite: Lausuntopyyntö (8.12.2011 TEM/3128/00.06.02/2011)
Asia: EU:n tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelma 2014-2020, Horizon 2020

Energiateollisuuden näkemyksiä vuonna 2014 käynnistyvästä uudesta Horisontti 2020 - tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmasta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto Euroopan Komission ehdotuksesta uudeksi tutkimuksen puiteohjelmaksi ja esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Komission ehdotus uudeksi tutkimuksen puiteohjelmaksi sisältää mielestämme paljon hyviä elementtejä, kuten koko innovaatioketjun huomioiminen ja mahdollisuus myös demonstraatiovaiheen rahoittamiseen. Hyvänä pidämme myös sitä, että yhden teknologian eri sovellusaloilta voidaan käynnistää useita projekteja.

Rahoituksen hakua ja projektien seuranta komissio on ehdotuksessaan pyrkinyt yksinkertaistamaan aiempiin puiteohjelmiin verrattuna, mikä on erittäin tervetullutta. Yrityksille on hyvin tärkeää haun ja seurannan yksinkertaisuus, rahoituksen ennakoitavuus ja päätöksen nopeus. Edellisiin puiteohjelmiin verrattuna näissä on tapahtumassa parannusta, mutta erityisesti rahoituspäätösten hitaus saattaa edelleen merkittävästi vähentää yritysten mielenkiintoa puiteohjelman rahoitushakuja kohtaan.

Energia-alan osalta ehdotetut painopisteet ovat sopivia, emmekä näe niissä muutostarvetta. Riittävä joustavuus rahoitettavien projektien sisällössä on yrityksille tärkeää, jotta hankkeet saadaan sovitettua yrityksen strategiaan. Toivommekin, että myös myöhemmin valmisteltaviin vuosittaisiin työohjelmiin ja rahoitushakuihin sisältyy riittävästi joustavuutta. Pidämme tärkeänä, että varsinkaan tässä vaiheessa tutkimusaiheiden määrittelyt eivät ole poissulkevia, vaan teknologian ja tutkimustarpeiden kehitys voidaan huomioida. On hyvä, että rahoituksen kohdentamisessa on joustoa, jotta rahoitettavien projektien painotusta voidaan tarkastella uudelleen hakukierrosten tulosten perusteella. On myös hyvä, että projekteihin voi tulla lisää osallistujia myös projektin käynnistymisen jälkeen.

Hyvänä uudistuksena pidämme myös sitä, että jatkossa projektille on mahdollista saada rahoitusta sekä puiteohjelmalta että aluekehitysrahastolta.

Kansainvälisen yhteistyön mahdollistaminen kaipaa mielestämme täsmennystä. Onko esimerkiksi mahdollista saada rahoitusta EU:n ulkopuolisessa maassa tehtävälle demonstraatiohankkeelle? Eurooppalaista kilpailukykyä tukevat erinomaisesti hankkeet, joissa eurooppalaisten tutkimuslaitosten ja/tai yritysten kehittyville markkinoille soveltuvia tuotteita voidaan demonstroida suoraan kohdemarkkinoilla.

Ehdotettu 80 Mrd€:n kokonaisrahoitus tutkimukseen ja innovaatioihin on tarpeellinen panostus Euroopan kilpailukyvyn parantamiseksi. Toivottavasti rahoituksen taso säilyy EU:n budjettineuvottelujen yhteydessä. Energia- ja ilmastohaasteeseen vastaaminen on yksi aikamme tärkeimmistä kysymyksistä, ja tämän tulee näkyä myös puiteohjelman rahoituksen painotuksissa. Pelkästään jo aiemmin julkaistun Strategic Energy Technology – planin (SET-plan) tavoitteiden toteuttamisen on arvioitu maksavan n. 50 Mrd. €, josta suuren osan tulisi olla julkista rahoitusta. Lisäksi alalla tarvitaan rahoitusta myös muille tutkimusaiheille.

Puiteohjelmaehdotuksessa pääosa energiatutkimuksesta sijoittuu painopistealueen ”yhteiskunnalliset haasteet” alle, ja sille ehdotettu rahoitusosuus on n. 5,7 Mrd. €. Tässä osiossa on kattavasti huomioitu SET-plan ja sen roolia energiatutkimusta ohjaavana strategiaa korostetaan hyvin. Tämä lisää yritysten toivomaa ennakoitavuutta ja tuo jatkuvuutta jo meneillään olevalle yhteistyölle SET-planin alla. Kuten todettu, ehdotettu rahoitus ei kuitenkaan ole riittävä tuki SET-planin tavoitteiden toteuttamiselle, ja lisäksi rahoitusta tarvitaan myös hyville SET-planin ulkopuolisille projekteille.

Julkista rahoitusta energia-alan tutkimukseen, tuotekehitykseen ja innovaatioihin tarvitaan siis tässä ehdotettua enemmän, jotta haastavat tavoitteet voidaan saavuttaa ja ratkaista energiahuoltoon liittyvät haasteet globaalisti kestäväällä tavalla. Puiteohjelmärahoituksen lisäksi rahoitusta tarvittaneen kansallisista budjeteista. Tulisikin kiinnittää huomiota myös siihen, että EU-jäsenmaat saavuttavat asetetun tavoitteen, joka on vähintään 3 % bkt:sta vuosittain tutkimukseen ja kehitykseen. Suomihan on asettanut kansalliseksi tavoitteekseen 4 %. Myös kansallisesti energia-alan merkityksen yhteiskunnalle tulee näkyä rahoituksen painopisteissä.

Toivomme, että tulevan puiteohjelman hakukierrosten valmisteluun otetaan kattavasti myös yrityksiä mukaan. Tällä tavoin rahoitus voidaan kohdistaa mahdollisimman hyvin eurooppalais-ta kilpailukykyä parantaviin hankkeisiin.

Yhteyshenkilömme asiassa on asiantuntija Kati Takala. Hänen yhteystietonsa ovat: Energiateollisuus ry, PL 100, Fredrikinkatu 51-53, 00101 Helsinki. Puhelin (09) 530 52207 tai 040 5288 432; s-posti: kati.takala@energia.fi

Kunnioitavasti,

ENERGIATEOLLISUUS RY

Juha Naukkarinen
Toimitusjohtaja